

2018

1. Коя е стойността на израза $(-0,5-x)^2$ при $x = -\frac{1}{2}$?

A) $-\frac{1}{16}$

Б) 0

В) $\frac{1}{16}$

Г) $\frac{1}{8}$

6. В турнир по спортна стрелба участват x отбора. Във всеки отбор има по y момчета и 2 пъти по-малко момичета. С кой от следващите изрази може да се определи броят на играчите, които участват в турнира?

A) $xy + \frac{y}{2}$

Б) $xy + 2y$

В) $x(y + 2y)$

Г) $x\left(y + \frac{y}{2}\right)$

7. Камион и лека кола тръгват едновременно един срещу друг от два пункта, които са на разстояние 400 km един от друг. Ако превозните средства се движат с постоянна скорост, съответно 60 km/h и 90 km/h, те ще се срещнат след:

A) 2 h

Б) 2 h 20 min

В) 2 h 36 min

Г) 2 h 40 min

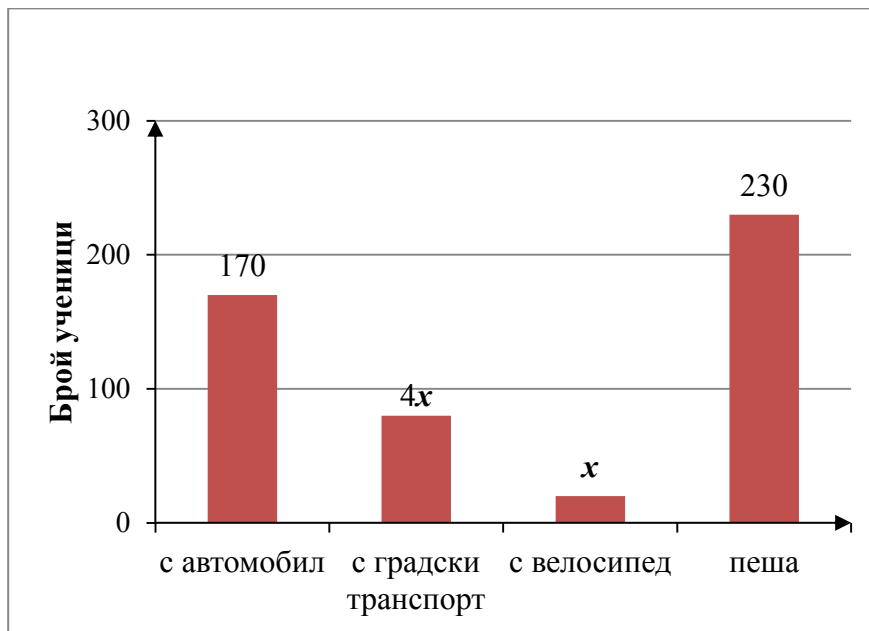
17. Търговец транспортира ежедневно картофи и царевица от зеленчукова борса. За превоза на картофи разходите му са 100 лв. първоначално и по 20 лв. на всеки тон. За царевичата разходите му са 80 лв. първоначално и по 15 лв. на всеки тон. В понеделник е превозил 3 тона картофи и 4 тона царевица, а във вторник – x тона картофи и два пъти по-голямо количество царевица от картофите.

A) Пресметнете разходите на търговеца, които е направил в понеделник.

Б) Запишете с израз в нормален вид разходите на търговеца, които е направил във вторник.

В) Колко тона общо е превозил търговецът във вторник, ако разходите му във вторник са с 80 лв. повече, отколкото тези в понеделник?

21. Проведена е анкета с 500 ученици в едно училище относно начина на придвижване на учениците до училище. Отговорите са представени на следната диаграма:

А) Намерете колко процента от всички ученици отиват пеша до училище.

Б) Седемдесет от анкетираните ученици, които отиват до училище с автомобил, се прибират въкъси с градския транспорт. Всички останали се прибират по начина, по който са стигнали до училище. Колко процента от анкетираните ученици се прибират с градския транспорт?

22. А) Филип и Дора получили хонорар за написаната от тях книга. Филип написал 6 части от цялата книга, а Дора – останалите 4 части. Те се договорили да разделят хонорара пропорционално на броя на написаните от тях части от книгата. Намерете колко лева трябва да получи всеки от тях, ако хонорарът им за книгата е общо 12 000 лева.

Б) Филип иска да похарчи част от хонорара за ваканция във Флорида. Намерете най-много колко щатски долара (с точност до 1 долар) може да закупи за 3000 лева, ако обменният курс е 1 лев = 0,62301 щатски долар.

В) Дневната температура във Флорида се измерва в градуси по Фаренхайт ($^{\circ}F$), докато в България – по Целзий ($^{\circ}C$). Формулата, по която се изчисляват градусите от Фаренхайт към Целзий, е

$$^{\circ}C = \frac{5 \cdot (^{\circ}F - 32)}{9}.$$

В таблицата са представени измерените температури по Фаренхайт в дните от седмицата. Намерете и запишете най-високата и най-ниската температура за седмицата по Целзий ($^{\circ}C$), както и средноаритметичната им стойност по Целзий ($^{\circ}C$).

Ден от седмицата	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък	Събота	Неделя
Температура	$68^{\circ}F$	$77^{\circ}F$	$86^{\circ}F$	$84^{\circ}F$	$80^{\circ}F$	$82^{\circ}F$	$85^{\circ}F$

2017

1. Коя е стойността на израза $2(3-c) - c(c-2)$ при $c = -3$?

А) -15

Б) -3

В) 9

Г) 15

3. Коренът на уравнението $x(x+4) - x(x+3) = 5x+1$ е:

А) -4

Б) $-\frac{1}{4}$

В) $\frac{1}{4}$

Г) 4

6. Една вафла струва x лева, а един шоколад е с $1,5$ лева по-скъп от вафлата. Стойността на 2 вафли и 2 шоколада се пресмята с израза:

А) $4x+3$

Б) $4x+1,5$

В) $4x+2$

Г) $2x+1,5$

17. Иван има 3 лв., за да купи 2 хляба на една и съща цена. За остатъка от парите може да си купи сладолед, чиято цена за 1 брой е равна на стойността на израза $A = \frac{111^2 - 90^2}{7 \cdot 30^2}$.

А) Определете в лева цената на 1 сладолед.

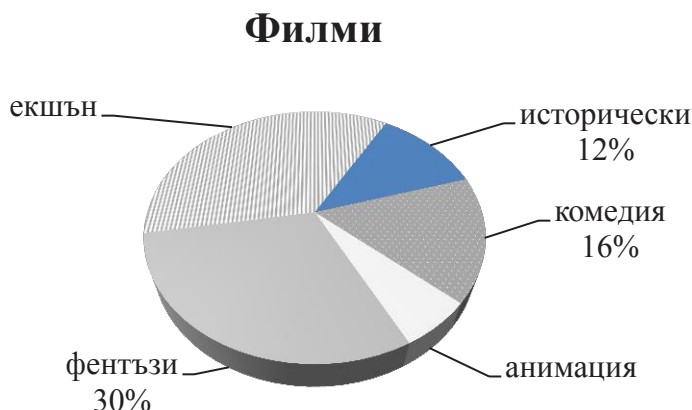
Б) Намерете колко най-много сладоледа може да купи Иван, ако цената на 1 хляб е 80 ст.

ФИЛМИ

21. На кръговата диаграма са изобразени предпочитанията към филми на част от седмокласниците от едно училище. Любителите на екшън филми са 6 пъти повече от любителите на анимации.

А) Какво е отношението на броя любители на екшън филми към броя любители на комедии? Представете отношението с несъкратима дроб.

Б) Колко са учениците от седми клас в това училище, ако 15 деца нямат предпочитан жанр филми, а любителите на анимация са 9?

УЧЕНИЦИ

22. В понеделник от един клас в едно училище отсъстващите ученици били 5 пъти по-малко от присъстващите ученици. Във вторник отсъстващите ученици от класа се увеличили с 4, а присъстващите били 70 % от всички ученици в класа.

А) Пречертайте и попълнете следната таблица.

	Брой ученици		
	отсъстващи	присъстващи	общо
понеделник	x	.....	.....
вторник	.....	.....	.....

Б) Съставете уравнение за намиране на общия брой ученици от този клас.

В) Намерете общия брой на учениците от класа.

2016

1. Изразът $x + \frac{1}{4}$ е тъждествено равен на:

- А) $x + 1,4$
- Б) $4x + 1$
- В) $x + 0,25$
- Г) $x + 4$

4. При $a = -2$ изразът $5 - 3(a - b)$ е тъждествено равен на:

- А) $3b + 11$
- Б) $b + 11$
- В) $11 - 3b$
- Г) $2 + 3b$

5. Коренът на уравнението $2 - 2x = \frac{1}{2}$ е:

- А) $1\frac{1}{4}$
- Б) $1\frac{1}{2}$
- В) $\frac{3}{4}$
- Г) 0

7. Турист изкачва един връх за 6 часа със скорост x km/h и се връща обратно за 3 пъти по-малко време, като се движи с 4 km/h по-бързо. Уравнението, което изразява тази зависимост, е:

- А) $6x = 2(x + 4)$
- Б) $6x = 3(x + 4)$
- В) $6x = 2(x - 4)$
- Г) $6x = 3(x - 4)$

19. Диаграмата показва броя на оценките, получени на една контролна работа.

(1) Колко е процентът на броя оценки „слаб“ от броя оценки „отличен“?

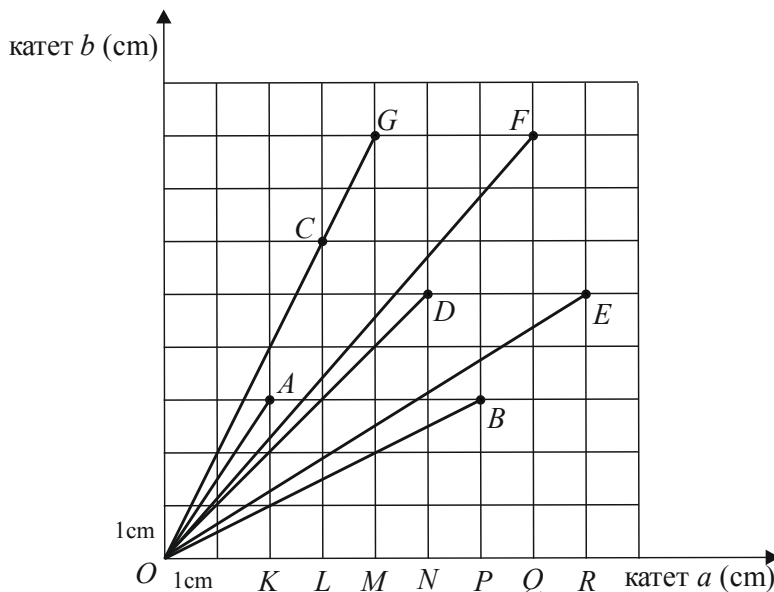
(2) Ако броят на оценките „среден“ е n , попълнете таблицата, като изразите чрез n броя на другите оценки и общия брой на всички оценки.

Оценка	слаб	среден	добър	мн. добър	отличен	общо
Брой		n				

(3) Оценките „среден“ са осем на брой. Колко е броят на всички оценки, показани на диаграмата?

20. Диаграмата представя хипотенузите на 8 правоъгълни триъгълника с катети a cm и b cm. Всяка хипотенуза има един край в точката O и втори – в една от отбелязаните точки. Върхът при правия ъгъл на всеки такъв триъгълник е отбелязан върху хоризонталната ос. Например OA е хипотенузата на правоъгълния триъгълник OAK с катети $a = 2$ cm и $b = 3$ cm.

(1) Във втората колона на таблицата срещу номера на всеки въпрос запишете правилния според вас отговор.

Въпрос I. Коя е хипотенузата на равнобедрен правоъгълен триъгълник?

Въпрос II. Два от триъгълниците са еднакви. Кои са техните хипотенузи?

Въпрос III. Кой от триъгълниците има най-голямо лице?

Въпрос IV. Колко са триъгълниците, в които острият ъгъл при катета a е по-малък от другия му остър ъгъл?

(2) В мрежата начертайте отсечка OT , която е хипотенуза на равнобедрен правоъгълен триъгълник, за който $a + b = 14$ cm.

21. БУРГАС – ПРАГА

Върху тази карта авиолинията “Бургас – Прага” е изобразена с отсечка. На карта с мащаб 1:10 000 000 отсечката има дължина 11,6 cm.

21А) Препишете и попълнете пропуснатите числа в изречението.
Действителната дължина на авиолинията от Бургас до Прага е ..... cm, което е равно на ..... km.

21Б) Часовата разлика между Бургас и Прага е 1 час. Това означава, че когато местното време в Бургас е 12:00 часа̀ на обед, в Прага местното време е 11:00 часа̀ сутринта. Часът на излитане и кацане се задават в местно време. Една авиокомпания осъществява редовен полет с:
*час на излитане от Бургас – 07:10 часа̀ (местно време)
 и час на кацане в Прага – 08:05 часа̀ (местно време).*

Колко минути е продължителността на полета на тази авиокомпания?

ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Частното $50,05 : 10$ е равно на:

- А) 50,5
- Б) 5,05
- В) 500,5
- Г) 5,005

2. Стойността на израза $530.5 - 5.30$ е:

- А) 0
- Б) 500
- В) 2500
- Г) 2650

6. Едната страна на правоъгълник е 18 cm, а другата му страна е три пъти по-къса от нея. Обиколката на правоъгълника е:

- А) 48 cm
- Б) 66 cm
- В) 108 cm
- Г) 144 cm

7. Коренът на уравнението $2 = -5(3 - x)$ е:

- А) $-\frac{1}{5}$
- Б) $\frac{13}{5}$
- В) $\frac{17}{5}$
- Г) 13

8. Коренът на кое от уравненията е отрицателно число?

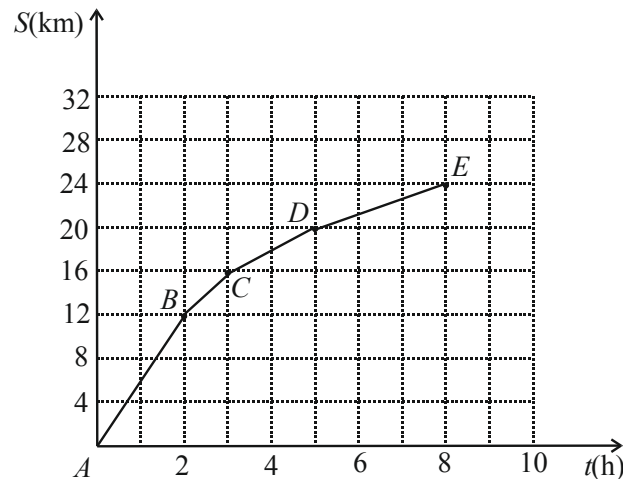
- А) $\frac{1}{4} - x = \frac{1}{3}$
- Б) $x + \frac{1}{4} = \frac{1}{3}$
- В) $-\frac{1}{3}x = -\frac{1}{4}$
- Г) $x - \frac{1}{3} = \frac{1}{4}$

10. На щанд има три вида плодове. От тях $\frac{1}{3}$ са дюли, а $\frac{1}{4}$ от всички плодове са праскови. Кое от числата може да е броят на всички плодове на щанда?

- A) 100
- Б) 104
- В) 105
- Г) 108

11. Турист изминал разстоянието от пункт A до пункт E . На графиката е показана зависимостта на изминатия път S (km) от времето t (h). В кой участък той се е движил със скорост 6 km/h?

- A) AB
- Б) BC
- В) CD
- Г) DE

12. От всички рози в един цветарски магазин, 80% са червени, а другите 30 рози са бели. Колко са всички рози в магазина?

- A) 50
- Б) 60
- В) 120
- Г) 150

13. Складово помещение се запълва или с 12 сандъка или с 18 кашона. В помещението има 4 сандъка и 9 кашона. Кой сбор изразява каква част от помещението е запълнена?

- A) $\frac{1}{12} + \frac{1}{18}$
- Б) $\frac{1}{2} + \frac{1}{3}$
- В) $\frac{1}{4} + \frac{1}{9}$
- Г) $\frac{3}{4} + \frac{2}{9}$

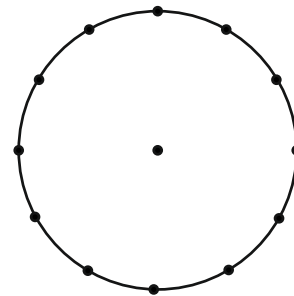

20. Покрай едно училище за определено време преминали 300 превозни средства: леки коли, автобуси, камиони. Петър започва да представя данните в таблица и чрез кръгова диаграма. За диаграмата той използва окръжност, разделена на 12 равни части.

Довършете представянето на данните, като попълните празните полета в таблицата и начертайте кръговата диаграма.

Означете кой вид превозно средство сте представили на всеки от секторите в диаграмата. В сектора, който съответства на броя на камионите, запишете градусната мярка на ъгъла му.

Вид на превозното средство	Брой на превозните средства от вида	Част от всички превозни средства, представена с несъкратима дроб
(1) Лека кола	175	
(2) Автобус		
(3) Камион		$\frac{1}{12}$

21. САЛ В РЕКАТА

Разстоянието между два кея A и B на една река е 9 km. Реката тече от A към B . В 8 часа и 30 минути от A е спуснат сал. В 8 часа и 45 минути от B към A тръгва лодка, която в 10 часа среща сала. Скоростта на лодката в спокойна вода е 7 km/h.

21.А) Пречертайте и попълнете таблицата.

	Време на пътуване до срещата	Скорост, изразена чрез x	Път до срещата, изразен чрез x
Сал	..... h	x km/h	..... km
Лодка	..... h	..... km/h	..... km

21.Б) Колко пъти скоростта на лодката е по-голяма от скоростта на сала по време на това пътуване?

22. СМЕТКА ЗА ТЕЛЕФОН

Всеки месец Слави говори повече от 100 минути по мобилния си телефон. Месечната му сметка S към GSM оператора се пресмята по формулата $S = 14,80 + 0,31(t - 100)$, където t е броят на изговорените минути, а 14,80 лв. е задължителният абонамент на месец, в който са включени 100 безплатни минути разговор.

22.А) Колко лева трябва да заплати Слави за месец, в който е говорил 130 минути?

22.Б) От дадената формула изразете броя на изговорените минути t чрез месечната сметка S .

22.В) Препишете изреченията и ги допълнете с правилния текст така, че да отговорите на въпроса: Колко най-много минути над безплатните може да си позволи да говори Слави през месец юни, ако за този месец е планирал месечната му сметка да е не повече от 20 лв.?

Неравенството с неизвестно t , което показва, че месечната му сметка не надвишава планираната, е .....

С точност до цяло число, Слави може да си позволи най-много ..... минути над безплатните.

При изчисляването на месечната му сметка числото 0,31 е цената на .....

2014

ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Кое числово равенство е вярно?

А) $\frac{1}{3} + \frac{1}{5} = \frac{1+1}{3+5}$

Б) $\frac{1}{3} + \frac{1}{5} = \frac{1}{3+5}$

В) $\frac{1}{3} + \frac{1}{5} = \frac{1+1}{3.5}$

Г) $\frac{1}{3} + \frac{1}{5} = \frac{5+3}{3.5}$

2. Стойността на израза $12 - (6 + m)$ при $m = -12$ е:

А) 18

Б) 6

В) -6

Г) -18

3. При $a = -1$ най-малка стойност има изразът:

А) $a^3 - 1$

Б) a^3

В) a^2

Г) $a^2 - 2$

4. Коренът на уравнението $3(4 - x) = -4$ е:

А) $-\frac{4}{9}$

Б) $\frac{16}{3}$

В) 8

Г) 16

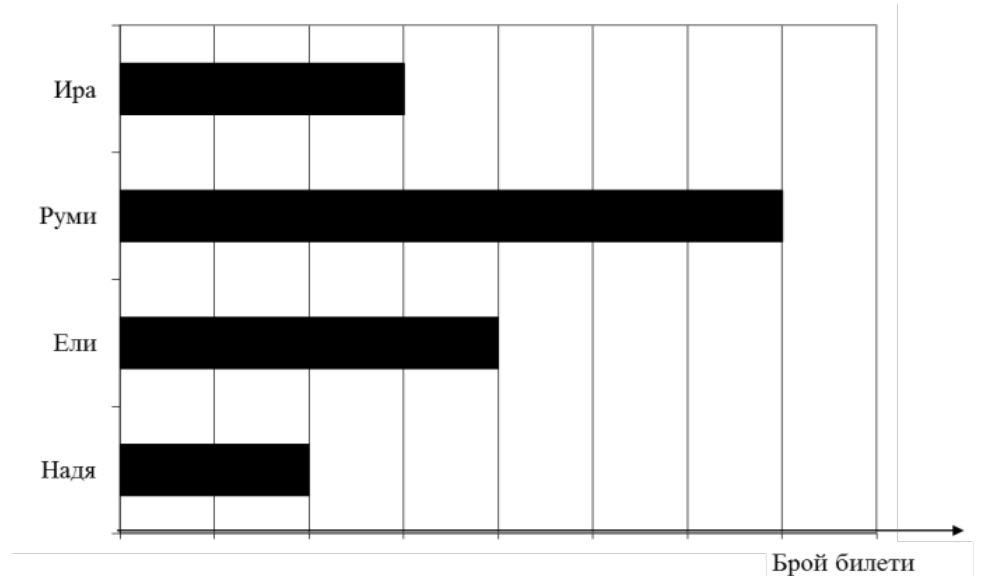
8. Цената за пътуване с такси се определя по формулата $C = 1,20 + 0,80.k$, където k са изминатите километри, а C е цената в левове. От тази формула изминатите километри k за дадена цена C се определят така:

- А) $k = (C - 1,20) : 0,80$
- Б) $k = (C + 1,20) \cdot 0,80$
- В) $k = 0,80 \cdot C - 1,20$
- Г) $k = C : 2,00$

9. Надя, Ели, Руми и Ира продават билети за благотворителен концерт. Диаграмата показва броя на билетите, които всяка от тях е продала. Ира е продала 30 билета.

Колко билета общо са продали Надя, Ели и Руми?

- А) 120
- Б) 130
- В) 140
- Г) 160

12. Колко грама захар има в 500 грама 5% захарен разтвор?

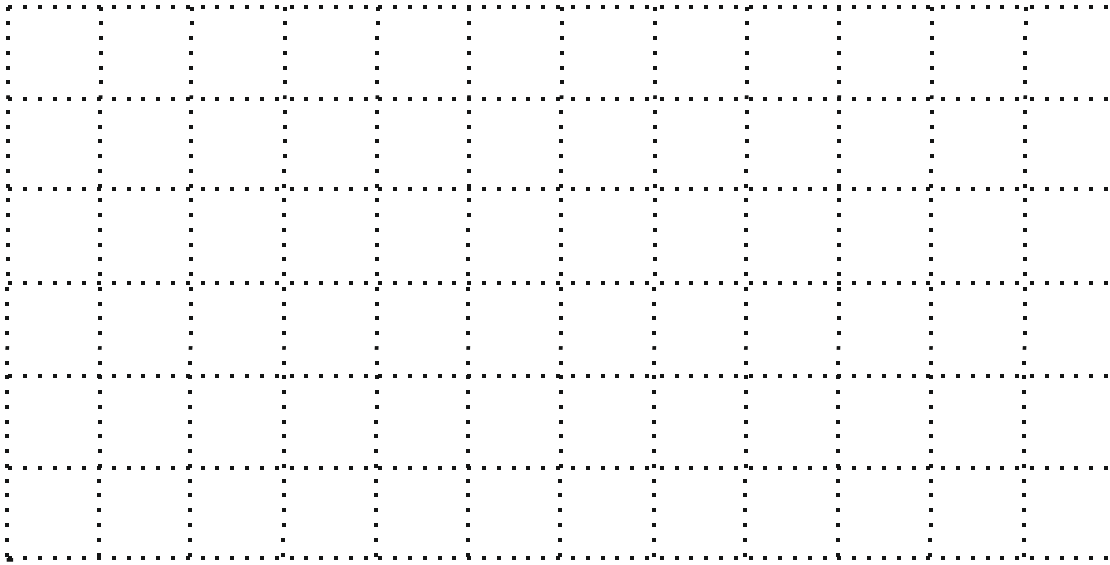
- А) 5
- Б) 25
- В) 100
- Г) 250

13. След като похарчил $\frac{4}{5}$ от парите, които имал, на Мони му останали 20 лева. Колко лева е похарчил Мони?

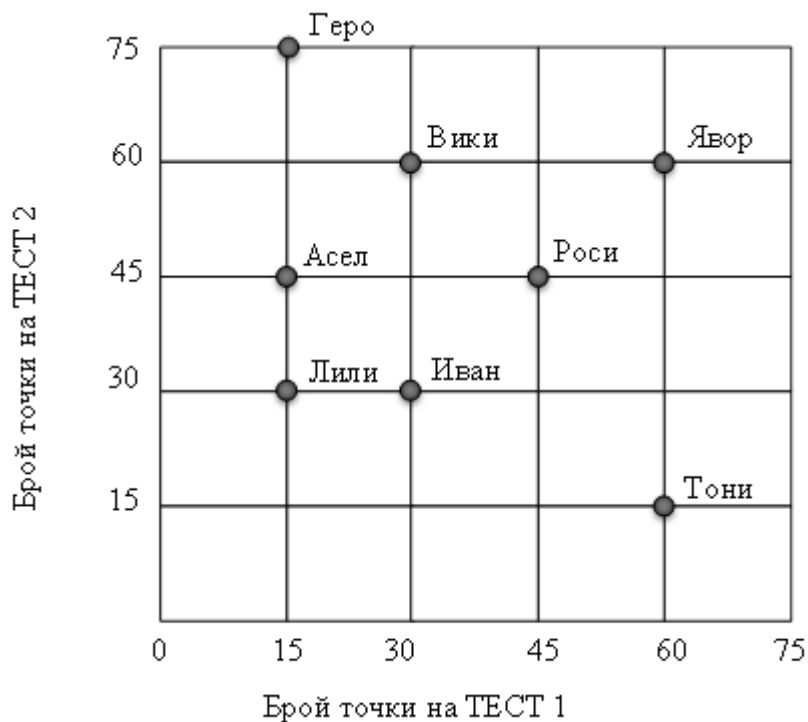
- А) 16
- Б) 25
- В) 80
- Г) 100

19. В квадратната мрежа начертайте един равнобедрен тъпоъгълен триъгълник и втори триъгълник, еднакъв на първия, който има точно един общ връх с първия.

Върховете на начертаните триъгълници трябва да бъдат във върховете на квадратчетата на мрежата.

20. На диаграмата са представени резултатите на осем ученици на ТЕСТ 1 и на ТЕСТ 2.

Във втората колона на таблицата срещу номера на всеки въпрос запишете правилния според вас отговор.

Въпрос (1). Кой от учениците има толкова точки на ТЕСТ 1, колкото са точките на Иван на ТЕСТ 1?

Въпрос (2). Кой от учениците има най-много точки общо на двата теста?

Въпрос (3). Колко от учениците имат повече от 75 точки общо на двата теста?

Въпрос (4). Колко от учениците имат толкова точки на ТЕСТ 1, колкото и на ТЕСТ 2?

21. ЦЕНА НА ГОРИВО

Автомобилът на г-н Монов изразходва 8 литра гориво на 100 километра при средна скорост 55 km/h. Цената на литър гориво е 2,50 лв.

Дължината на пътя от София до Самоков е 60 km.

21.А) Г-н Монов изминал разстоянието от София до Самоков по този път със средна скорост 55 km/h. Колко лева струва горивото за това пътуване?

21.Б) Изчислено е, че автомобилът на г-н Монов е най-икономичен, когато се движи с 140% от тази средна скорост. Тогава той изразходва с $\frac{1}{5}$ по-малко гориво от разхода при скорост 55 km/h.

Пречертайте и попълнете последния ред на таблицата.

Автомобилът е най-икономичен, когато			
се движи със скорост	изразходва за 100 km	цената на горивото за 100 km е	цената на горивото от София до Самоков е
..... km/h	..... литра	..... лв.	..... лв.

2013

2. Стойността на израза $12 - (2,5 - b)$ при $b = -2,5$ е:

- А) 7
- Б) 8
- В) 12
- Г) 17

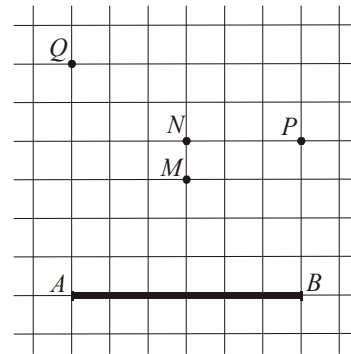
3. Ако $3 + k = 4$, то стойността на $k^2 + 6k + 9$ е:

- А) 8
- Б) 12
- В) 16
- Г) 17

4. Коренът на уравнението $5(2 - x) = -4$ е:

- А) $-\frac{4}{5}$
- Б) $\frac{14}{5}$
- В) 6
- Г) 14

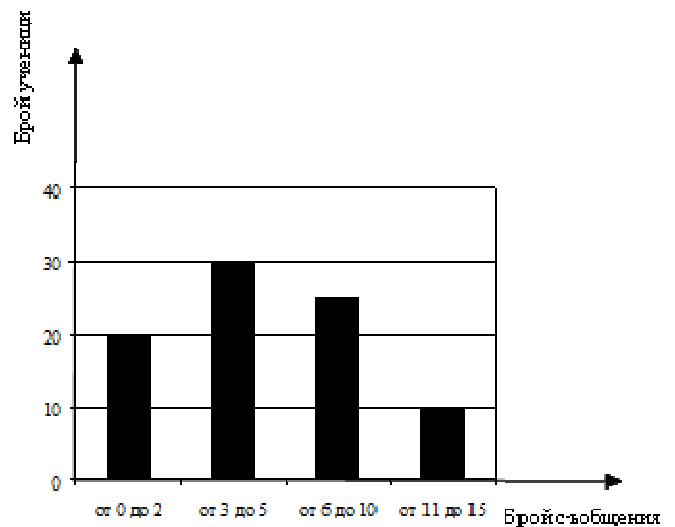
6. В квадратната мрежа е начертана отсечката AB . Коя от посочените точки е връх на правоъгълен равнобедрен триъгълник с катет AB ?

- А) M
 Б) N
 В) P
 Г) Q

8. Диаграмата представя резултатите от изследване на броя кратки съобщения (SMS), които седмокласниците от едно училище изпращат ежедневно.

Колко е възможният брой ученици, които изпращат повече от 5 съобщения дневно?

- А) 25
 Б) 30
 В) 35
 Г) 40

9. В 50 kg сплав има 40% сребро. Колко килограма е среброто в тази сплав?

- А) 2
 Б) 4
 В) 20
 Г) 40

10. Сборът на числата m и 4 намалили 5 пъти. Получили 0,5. Кое е числото m ?

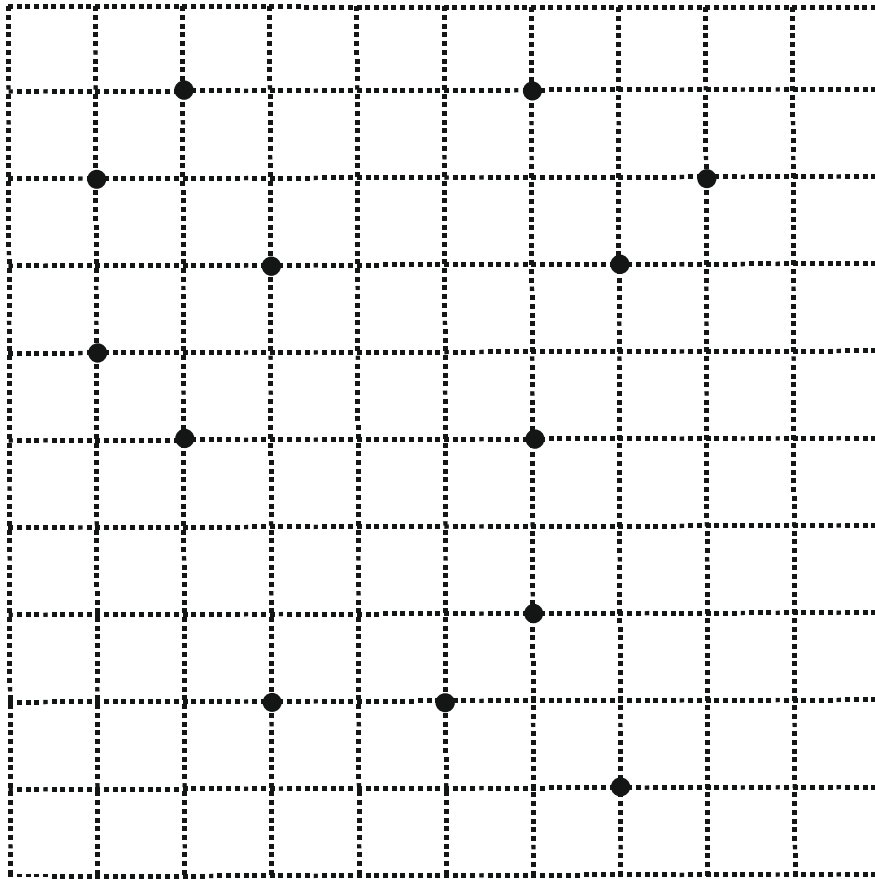
- А) $-2,5$
 Б) $-1,5$
 В) $1,5$
 Г) $6,5$

11. Тони имал x лева. Похарчил $\frac{2}{5}$ от тях и после дал на Иво 2 лв. и 50 ст. Парите, които са му останали, могат да се изразят в левове така:

- А) $\frac{3}{5}x - 2,5$
 Б) $\frac{2}{5}x + 2,5$
 В) $\frac{2}{5}x - 2,5$
 Г) $\frac{3}{5}x + 2,5$

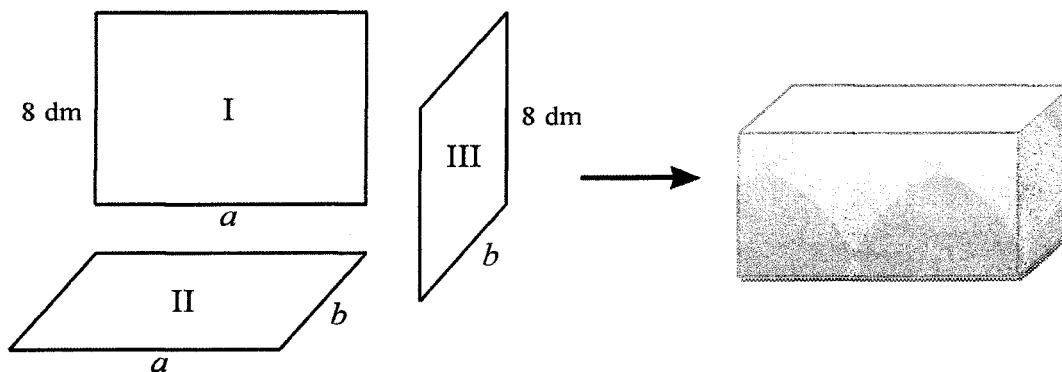
17. Наем за зала се определя по формулата $y = 15x + 30$, където x е броят на часовете за ползване, а y е цената в левове. За колко часа най-много можете да наемете тази зала, ако имате 180 лв.?

20. В квадратната мрежа начертайте три успоредника с ъгли, различни от 90° , всички върхове на които са някои от отбелязаните точки.

22. АКВАРИУМ

Майстор Андрей изработва аквариуми с форма на правоъгълен паралелепипед, като разполага с три вида стъклени листове. За всеки аквариум задължително използва от всеки вид, без да ги реже. На схемата са показани трите вида листове и един от възможните начини за използването им като съседни стени. Лицето на лист (I) е 72 dm^2 , а лицето на лист (II) е 36 dm^2 .

22. А) Намерете стойностите на a и b в дециметри.

22. Б) Един от аквариумите трябва да е без капак (отворен отгоре). Майстор Андрей иска да използва възможно най-малко квадратни дециметра стъкло. Той съобразил, че това зависи от избора на лист за дъно. Кой от листовете (I), (II) или (III) трябва да избере за дъно на аквариума?

22. В) Андрей иска да направи аквариум, който да събира най-много вода. Водата, която се налива в аквариума, достига до 1 dm под горния ръб. Кой лист трябва да избере за дъно в този случай?

Отговорете, като препишете изреченията и ги попълните.

Обемът на водата, ако избере за дъно:

лист (I), е ..... dm^3 ;

лист (II), е ..... dm^3 ;

лист (III), е ..... dm^3 .

Следователно за дъно трябва да избере лист (.....).

2012

ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Стойността на израза $15 - (8 + b)$ при $b = -9$ е:

А) - 15

Б) - 2

В) 14

Г) 16

5. В квадратната мрежа е начертана отсечката AB .

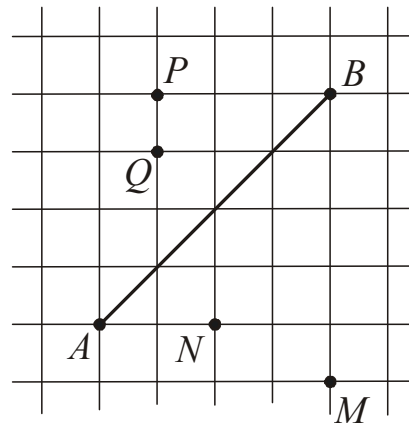
Коя точка е връх на равнобедрен триъгълник с основа AB ?

А) M

Б) N

В) P

Г) Q

8. В 200 грама сок има 20% захар. Колко грама захар има в 50 грама от същия сок?

А) 40

Б) 20

В) 10

Г) 5

16. Автомобил се движи 3 часа със скорост x km/h и още 5 часа със скорост y km/h.

Средната му скорост V се изчислява с формулата $V = \frac{1}{8}(3x + 5y)$. Колко е средната му

скорост, ако се движи 3 часа със скорост 90 km/h и 5 часа със скорост 66 km/h?

А) 81 km/h

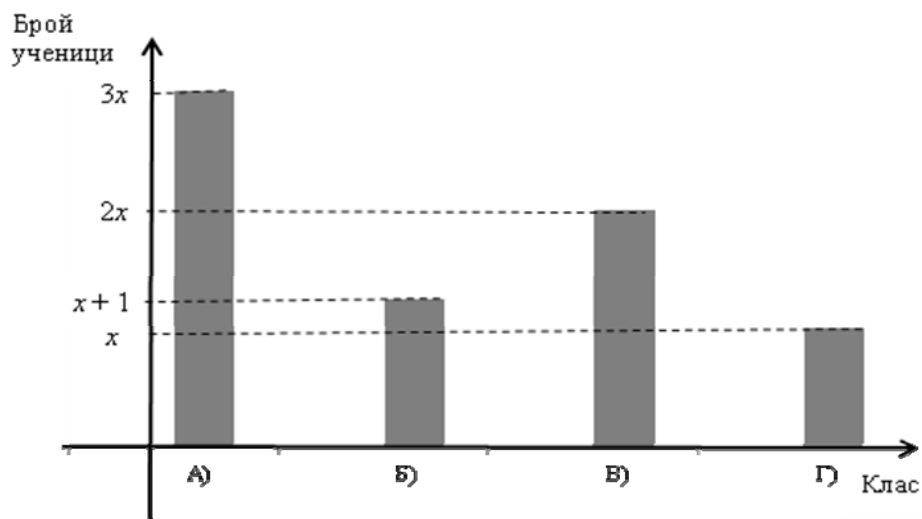
Б) 78 km/h

В) 75 km/h

Г) 70 km/h

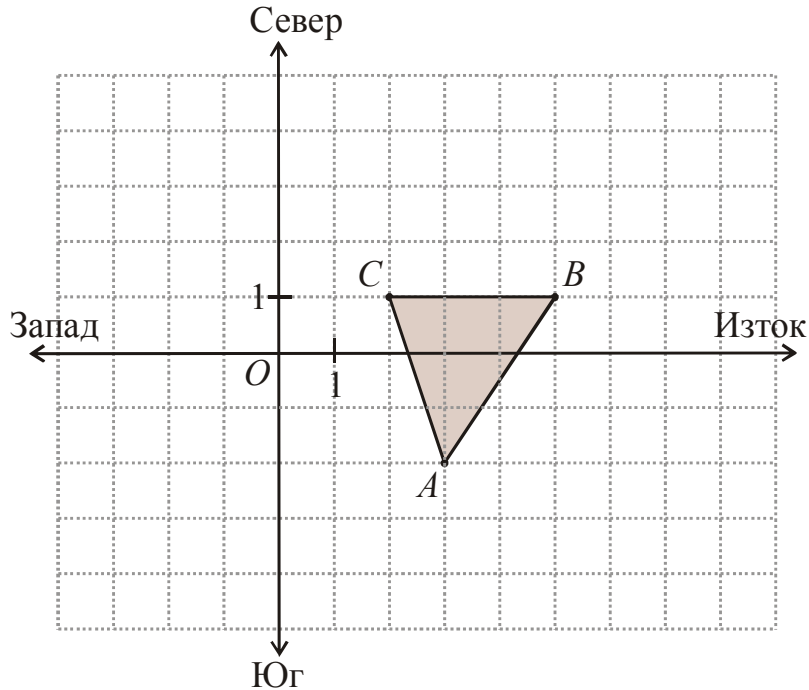
19. Сега Калина е с 4 години по-голяма от Симеон. Преди две години тя е била два пъти по-голяма от него. На колко години е всеки от тях сега? Напишете името на всеки и срещу него – годините му.

20. На диаграмата е показано разпределението на отсъстващите днес общо 29 ученици от четири класа, означени с А), Б), В) и Г). По колко ученици отсъстват от всеки клас?

22. КОНТРОЛЕН ПУНКТ

На монитора в един контролен пункт е представено разположението на три бази A , B и C чрез съответни точки в правоъгълна координатна система спрямо географските посоки, както е показано на чертежа. Всеки две бази са свързани с праволинеен път.

А) Подредете по дължина пътищата, които свързват всеки две от тези бази, като започнете от най-късия.

Б) Напишете координатите на най-южната от трите бази.

В) Необходимо е да се построи четвърта база S така, че четирите бази да са върхове на успоредник. Напишете координатите на всички възможни положения на точката S .

23. Авторски колектив от трима души получили хонорар за издадена книга. Първият получил $\frac{1}{4}$ от цялата сума. За другите двама автори останали общо 5 100 лв. След като вторият похарчил $\frac{2}{3}$ от дела си, а третият – 20% от своя дял, установили, че на двамата са им останали равни суми. Колко лева е бил целият хонорар и по колко лева е получил всеки от авторите?